

معنی جمله‌های مهم

این همه خلق را که شما بینید بدین چندین بسیاری، این همه را خالق است که آفریدگار ایشان است و نعمت بر ایشان از وی است.

معنی: آدم‌های بسیاری را که می‌بینید، آفریننده‌ای دارند که آن‌ها را آفریده است و به همه‌ی آن‌ها، مال و روزی بخشیده است.
نکته‌ی دستوری: این همه خلق ← مفعول / این همه (= این همه را خالق است) ← متمم (= برای این همه) / «را» در «این همه خلق را»، نشانه‌ی مفعولی است. «را» در «این همه را» به معنی برای، حرف اضافه است.

بیشتر بدانیم

مُتَمِّم: اسم (= کلمه) یا گروه اسمی است که بعد از حرف اضافه می‌آید؛ مانند: من بِا او أدم.

حرف
اضافه
مُتَمِّم

حروف اضافه عبارت‌اند از: در، با، به، از، برای، بَهر، از بَهر، مثل، مانند، همانند، بدون، بر، همچو، همچون و ...

نکته اگر «را» به معنی «برای»، «به» و «از» به کار رود، حرف اضافه است نه نشانه‌ی مفعولی؛ مانند: حاتم طایی را پرسیدند ... از حاتم طایی پرسیدند. («را» به معنی «از» ← حرف اضافه / حاتم طایی ← متمم)

آفریدگار را بیايد پرستيدن و بر نعمت او سپاس داری بايد کردن.

معنی: شايسته است که خداوند را ستايش کنيم و نسبت به نعمت و روزی او شکر گزار باشيم.

نکته‌های دستوری: اين عبارت، دو جمله دارد. / آفریدگار ← مفعول / نعمت ← متمم / او ← مضاف اليه

اندیشه کردن اندر کار خالق و مخلوق، روشنائی افزاید اندر دل، و غفلت از اين و نااندیشيدن، تاریکی افزاید اندر دل و نادانی، گمراهی است.

معنی: فکر کردن در کار خدا و آفریده‌هايش، سبب آگاهی و بينش انسان‌ها می‌شود و بی‌توجهی نسبت به کار خداوند و فکر نکردن به آن، سبب گمراهی و نادانی وجود انسان‌ها می‌شود.

نکته‌ی آرایه‌ای: اندیشه کردن و نااندیشيدن ← تضاد / خالق و مخلوق ← تضاد / روشنائی و تاریکی ← تضاد

نکته‌های دستوری: اين عبارت از سه جمله، تشكيل شده است. / اندیشه کردن ← نهاد / اندر (= در) ← حرف اضافه و کار متمم / روشنائی ← مفعول / غفلت از اين ← نهاد / نااندیشيدن ← نهاد / تاریکی ← مفعول

اندیشه کردن و نا اندیشيدن، فعل نيست و جمله هم به حساب نمی‌آيد.

نکته‌ی ادبی: اندیشه کردن و نا اندیشيدن ← هم‌خانواده / خالق و مخلوق ← هم‌خانواده

معنی بیت‌ها

